

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14Csp/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119203884
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119203884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, proti žalovanému: L. X., nar. XX.X.XXXX, bytom M. G. XX, M. G., o zaplatenie 581,15 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 638,11? eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 1.12.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. ?

II. Súd žalobu vo zvyšku zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 3.4.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia 581,15 eur, úroku vo výške 56,96 eur, úrokov vo výške 426,59 eur, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny 581,15 eur vo výške 24,5% ročne od 1.12.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 581,15 eur od 1.12.2018 do zaplatenia, poplatkov vo výške 4,65 eur.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 14.6.2010 bola medzi veriteľom - Poštová banka, a.s. a žalovaným v právnom postavení dlžníka, uzavretá zmluva o úvere číslo 1170878210, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe Zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany žalobcu úver, a to vo výške 2000 EUR. Žalovaný sa podľa Zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v Zmluve. V dobe od uzatvorenia Zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru Žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne. V zmysle Obchodných podmienok pre úver, ak sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátok, pôvodnému veriteľovi - Poštová banka, a.s. vznikol nárok požadovať od dlžníka (žalovaného), predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s. si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s Obchodnými podmienkami uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany banky nezaplatil dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená v ustanovení § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník. Záväzok zo zmluvy o úvere podľa príslušných Obchodného zákonníka vzniká dohodou o jej podstatných náležitostiach, ktorými sú záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. V konaní je voči žalovanému uplatňovaná časť nesplatennej istiny úveru, ako aj zmluvné úroky vo výške 24,5 % a úroky z omeškania vo výške 5,05 %. K úrokom odkázal

na špecifikáciu uvedenú v priložených listinách a ich vyčíslenie do 30.11.2018. Uplatnil si aj poplatky v zmysle sadzobníka vo výške 4,65 eur s odkazom na špecifikáciu v priložených listinách.

3. Žalobca tiež uviedol, že pohľadávka voči žalovanému so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená nasledovnými zmluvami o postúpení pohľadávok zo dňa 25.10.2018 medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom.

4. Žalovaný sa v konaní nevyjadril.

5. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade predmetom posúdenia bola iba otázka jednoduchého právneho posúdenia veci vo veci príslušenstva, úrokov z omeškania, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur, súd nenariaďoval pojednávanie.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov.

8. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa ust. § 2 písm. a) a b) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

15. Podľa § 11 ods. 1 zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah upravený zákonom č. 129/2010 Z.zh. pri aplikácii ust. zák. č. 270/2005 Z.z., príslušných ustanovení Občianskeho a Obchodného zákonníka.

17. Súd zistil, že medzi stranami bola uzavretá dňa 14.06.2010 zmluva o úvere „dostupná pôžička“ na základe ktorej sa zaviazal právny predchodca žalobcu poskytnúť žalovanému úver vo výške 2000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 70. mesačných splátkach po 57,29 eur s dátumom prvej splátky 14.7.2010, splatnosťou nasledujúcich splátok k 14 dňu v mesiaci a konečnou splatnosťou úveru dňa 10.4.2016 pri celkovej výške nákladov 1.837,60 eur, RPMN banky 28,77 %, úrokovej sadzbe 24,50 %, priemernej RPMN 18,69 % so základným súborom poistenia bez uvedenia výšky poistného. Čerpanie bolo bezhotovostne prevodom na účet.

18. Výzvou zo dňa 11.5.2016 bol žalovaný upozornený, že k 10.5.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 614,33 eur, pozostávajúca z omeškanej splátky 613,18 eur a poplatkov 1,15 eur, ktorý žiada splatiť do 15 dní od doručenia výzvy.

19. Súd v prvom rade skúmal naplnenie podstatných náležitostí stanovených ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z.z..

20. Formálna náležitosť zmluvy o úvere - písomná forma bola dodržaná. Súd preto právny úkon posudzoval podľa písomného obsahu právneho úkonu.

21. Súd skúmaním náležitosti nezistil, že by zmluva obsahovala základnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem iného obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

23. Súd však aj s poukazom na vyslovený názor žalobcu poznamenáva, že citované ustanovenie nevyhnutne nevyžaduje členenie splátky na istinu, úrok a poplatky, ale prikazuje zahrnúť do zmluvy ustanovenie, z ktorého bude zrejmá výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Nie je vylúčené, aby skutočne výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov boli určené splatnosťou určitej splátky, ktorej sú obsahom, ak je ich jednotná splatnosť (nie sú platené osobitne).

24. Súd je tiež názoru, že význam členenia by bol daný vtedy, ak by sa nejednalo o základné umorovanie istiny úrokom (anuitné umorovanie), teda bežným výpočtom by nebolo možné zistiť prípadnú výšku istiny, úroku a poplatku v splátke, čo môže mať vplyv na práva spotrebiteľa pri predčasnom splatení úveru, pretože by nebolo možné zistiť stav istiny a úrokov k predčasnej splatnosti. Tomu by bolo napríklad vtedy, ak by bol dohodnutý spracovateľský poplatok, ktorý by sa splácal tak ako istina a úroky bez toho, aby bolo zrejmé či bude uhrádzaný v prvej splátke, či bude uhrádzaný pomerne, alebo by v určitom rozsahu nebola umorovaná istiny alebo istina a úroky by neboli umorované pomerne (suma úrokov z istiny za dané obdobie a časť istiny ako rozdiel výšky splátky a sumy úrokov), nebolo by zrejmé, z čoho je zložená splátka, teda dlžník ako spotrebiteľ by jednoduchým výpočtom nevedel určiť zloženie jednotlivých splátok pri tej ktorej splatnosti, prípadne by sa zostatok úročil rôznymi sadzbami. Ak sa jedná o základné umorovanie istiny a základný anuitný úrok, teda vypočíta sa suma úroku za dané obdobie splatnosti, tá sa odčíta od sumy celkovej splátky a zistí sa podiel istiny, je pre dlžníka uvedenie rozčlenenia splátok irelevantné, pretože mu to neprinesie viac práv, neprinesie viac poznatkov pre prípadné porovnanie výhodnosti úverov či porovnanie jeho povinností. Dokonca v prípade potreby, si dlžník tieto skutočnosti vie aj bez výpočtu zistiť z amortizačnej tabuľky, ktorú mu na požiadanie v prípade potreby musí poskytnúť veriteľ. Teda možno vysloviť názor, že ak dlžník pozná výšku splátky, jej splatnosť, ako aj to z akých zložiek mimo istiny a úroku sa skladá, príp. pozná výšku splátky súčtu úroku a istiny, je akékoľvek členenie splátky na istinu a úrok, duplicitne ako v amortizačnej tabuľke irelevantné a teda logickým výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. nemožno prísť k záveru, že dané ustanovenie s výnimkou úhrad na viaceré jednotlivé nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami, je potrebné členiť splátku osobitne na istinu, úrok a poplatky, ak je daná ich jednotná splatnosť. V prípade

odlišnej splatnosti istiny, úroku či poplatkov, by členenie splátky na jednotlivé osobitne splatné zložky bolo nevyhnutné.

25. Súd pri svojej úvahe poukazuje aj na výkladové pravidlá, ktoré uviedol vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ktorý ust. § 9 ods. 2 písm. k zák. č. 129/2010 Z.z. vykladal v súlade so smernicou, s poukazom na rozhodnutie, teda tak že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov sú dané splatnosťou splátky, ktorá obsahuje všetky tieto náležitosti a jej jednotlivé členenie zodpovedá bežnému spôsobu amortizácie splátky a postupom bánk v rámci metodických usmernení NBS, ktoré je možné určiť aj bežným spôsobom (úrok x požičaná istina / počet dní úročenia, teda výška úroku v splátke, pri výške istiny v splátke zodpovedajúcej suma splátky mínus úrok). V citovanom rozhodnutí Najvyšší súd SR výslovne uviedol, že „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

26. Naviac, podľa názoru súdu je nelogické trestať absenciou odplaty za poskytnutie úveru veriteľa za neuvedenie niečoho, čo nemá žiaden praktický význam pre spotrebiteľa - dlžníka a nie je spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodovanie. Preto aj ustanovenie zákona, ktoré umožňuje rôzny výklad, je potrebné vykladať týmto spôsobom pri rešpektovaní zachovania platnosti zmluvy.

27. Vzhľadom na uvedené súd nepovažoval nevyhnutné členenie splátok na istinu a úroky za porušenie povinností majúce za následkoch bezúročnosť a bezodplatnosť úveru podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z.z., pretože zmysel ust. § 9 a vôľa zákonodarcu bola naplnená.

28. Žalovaný omeškanie splátok vo výške 614,33 eur, pozostávajúcich z omeškanej splátky 613,18 eur a poplatkov 1,15 eur k 11.5.2016 nenamietal a úhradu nárokov k tomuto času ani netvrdil a nepreukazoval. Súd preto predčasnú splatnosť záväzku považoval za dôvodnú.

29. Z výpisov predložených žalobcom zistil, že na základe zmluvy evidoval k 6.6.2016 celkový nárok na zmluvné úroky vo výške 1.909,93 eur, úroky z omeškania 30,6 eur a celkovú úhradu 1.882,63 eur. Súd výpočtom zistil dlh žalobcu na úrokoch vo výške 57,90 eur, z čoho sumu 56,96 eur označil žalobca ako zostatok na zmluvných úrokoch. Zostatok istiny bol evidovaný vo výške 581,15 eur.

30. Vo vzťahu k nároku súd preto zistil, že žalobcovi vzniklo právo pri uplatnení mimoriadnej splatnosti úveru na vrátenie istiny ako aj úrokov a poplatkov do uplatnenia okamžitej splatnosti úveru, teda vo výške 581,15 eur + 56,96 eur, spolu 638,11 eur.

?

31. Súd však zamietol nároky žalobcu na zaplatenie úrokov, ktoré si uplatnil voči žalobcovi vyčíslením vo výške vo výške 426,59 eur, úrokov zo zostatku nesplatenej istiny 581,15 eur vo výške 24,5% ročne od 1.12.2018 do zaplatenia.

32. Súd má za to, že úkon, ktorým veriteľ uplatní nárok na zosplatenie úveru je potrebné posudzovať ako odstúpenie od zmluvy, kedy sa stávajú splatnými všetky nároky ku dňu zosplatenia, teda úroky, poplatky, istina a zmluva tým s účinkami ex nunc zanikne. Teda zostalo zachované právo veriteľa na úroky splatné do zosplatenia úveru ako aj všetky nároky do zosplatenia úveru.

33. Mimoriadna splatnosť nie je a nemôže byť považovaná za sankciu. Je zakotvená v zmluvnej úprave inštitútu úver v ust. § 506 Obchodného zákonníka. Nie sú zaradené medzi sankcie či nároky veriteľa pre prípad porušenia záväzku dlžníkom.

34. Súd v súvislosti s judikatúrou súdov v spotrebiteľských veciach konštatoval, že zánikom zmluvy a splatnosťou všetkých nárokov po odstúpení od zmluvy nie je dané právo veriteľa, aby naďalej požadoval aj úhradu zmluvných úrokov z istiny, ale len úhradu úrokov z omeškania s poukazom na ust. § 369 Och.

zák. na § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

35. Súd zdôrazňuje, že ak došlo k odstúpeniu od zmluvy a zániku právneho vzťahu so zachovaním nárokov ku dňu odstúpenia (zmluva nezanikla od počiatku ako podľa predpisov Občianskeho práva ex tunc), nárok na zosplatnenie sa pritom nemohol odvíjať od iného nároku ako od ust. § 506 Obchodného zákonníka. Pokiaľ žalobca poukazoval na dohodu v čl. 6.4. obchodných podmienok, nakoľko tieto sú v rozpore so zákonom (odlišujú sa od právnej úpravy), sú pre spotrebiteľa nevýhodnejšie a neboli individuálne dohodnuté, nie je možné na ne prihliadať.

36. Po odstúpení od zmluvy - zosplatnení, nemôže požadovať žalobca ako veriteľ nároky na zmluvné plnenia, teda úroky, či tzv. sankčné úroky (úroky majúce charakter zmluvnej pokuty) po odstúpení od zmluvy a zániku zmluvy, pretože takýto nárok môže vzniknúť len z jestvujúceho, trvajúceho zmluvného vzťahu. Zmluvné úroky sú podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere a možno ich žiadať len po dobu jej existencie. Úroky sú odplata za prenechanie peňažných prostriedkov, nie sankcia za ich nevrátenie! Práve nevrátenie peňažných prostriedkov ako omeškanie s vrátením peňažného plnenia je sankcionované úrokmi z omeškania. Jedná sa o obdobný postup ako pri nájme veci, kde odstúpením od zmluvy (mimo podnikateľského nájmu) pred ukončením nájmu zaniká nájomná zmluva, nájomca je povinný vrátiť vec. Ak by ju aj nájomca nevrátil, môže sa prenajímateľ domáhať nie len vydanie veci, zaplata splatného nájomného, ale aj bezdôvodného obohatenia či náhrady škody. Právo na náhradu škody veriteľa nie je vylúčené ani pri nevrátení úveru, ani právo na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia.

37. Podľa ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

38. Podľa ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

39. Podľa ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

40. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

41. Súd je názoru, že výkladom citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že sú obsiahnuté v záväzkovej časti Obchodného zákonníka a upravujú práva a povinnosti účastníkov zo zmluvného vzťahu. Podľa ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je dlžník povinný platiť úroky od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Podľa ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, teda buď splatnosťou splátok alebo mimoriadnou splatnosťou úveru. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú, teda pri mimoriadnej splatnosti úveru sú splatné aj zákonné úroky z tejto časti. Ust. § § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nemožno vykladať tak, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia či vymoženia istiny, pretože právo dané ustanovenie zákona prikazuje dlžníkovi platiť úroky až od doby poskytnutia prostriedkov, pričom sa vzťahuje len za daný zmluvný vzťah, teda jedná sa o úpravu podľa ktorej dlžník musí zaplatiť úroky nie len do splatnosti splátky, ale až do času skutočnej úhrady počas trvania zmluvného vzťahu. Veriteľ má právo domáhať sa nárokov zo splatných splátok, ich úhrady či vymoženia, avšak ak veriteľ sa rozhodne následkom neplnenia

povinností dlžníka žiadať vrátiť všetky prostriedky, prejaví tak vôľu ukončiť záväzkový vzťah. Následkom toho vzniká povinnosť dlžníka vrátiť všetky splatné nároky a ich omeškanie je sankcionované právo nárokom na úroky z omeškania. Nie je však dôvod, aby veriteľ mal výhodnejšie postavenie po uplatnení mimoriadnej splatnosti úveru ako počas trvania pôvodne dohodnutého zmluvného vzťahu, teda hoci dlžníkovi úkonom veriteľa zaniklo právo vrátiť požičané prostriedky v splátkach, teda stratil zmluvne dohodnuté práva, aby zostala dlžníkovi iná zmluvná povinnosť a to platiť úroky. Odplata za požičanie peňazí nemôže byť daná za stavu, je uplatnený nárok na vrátenie.

42. Súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014 podľa ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradi k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných

plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

43. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

44. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nevrátil splatné nároky ku dňu mimoriadnej splatnosti úveru, žalobcovi vznikol nárok t.j. sumu 581,15 eur na istine a 56,96 eur na zmluvnom úroku, žalobcovi vznikol aj nárok na úhradu úroku z omeškania od jeho zosplatnenia do zaplatenia. Nakoľko si však úrok z omeškania uplatnil žalobca až od 1.12.2018, do uvedeného času nárok riadne neuplatnil, len odkazoval na dôkazy bez jasne a zreteľného vyčíslenia (prítom vyčíslenie jeho nárokov k určitým dátumom je absolútne irelevantné pre účely konania, pravdepodobne sa jedná o obdobia súvisiace s obchodovaním s pohľadávkami), nahradenia opísania rozhodných skutočností odkazom na dôkazy je neprípustné, súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 1.12.2018 do zaplatenia vo výške podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. podľa základnej sadzby stanovenej NBS k prvému dňu omeškania zvýšenej o 5% bodov, teda 5,05% (predčasné zosplatnenie úveru).

46. Súd zamietol aj nárok žalobcu na úhradu poplatkov, pretože tieto špecifikoval len sumou bol toho, aby odkázal na jednotlivé nároky, odkaz na ich určenie v zmluvy a pod.. Opätovne súd poukazuje na neprípustnosť odkazu na dôkazy pri skutkových tvrdeniach.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Nakoľko v spore bol úspech žalobcu vo vzťahu k úspechu žalovaného vyčíslením priznaných a zamietnutých nárokov zhodný, súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na úhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).